

Opisné slovesné vazby ve francouzštině a jejich české ekvivalenty

(FF JU České Budějovice, 2013)

Práce L. Kramolišové je věnována problematice tzv. opisných slovesných vazeb (OSV). Tento jev není v odborné literatuře traktován konsenzuálním způsobem a výrazně se liší i jeho pojetí v rámci jednotlivých národních gramatických tradic (např. česká, francouzská, španělská). Vymezení pojmu tak nutně činí objektivní potíže. Přesto je nutně v textu práce jasně sdělit, co autor pod termín zahrnuje a na základě jakých kritérií či zdrojů se tak rozhoduje. Z úvodních kapitol bakalářské práce L. Kramolišové vyplývá, že se přiklání k šabršulovskému pojetí kategorie a následně zkoumá, jakým způsobem pojímají perifráze (lépe než „parafráze“ jak čteme na str. 11), které J. Šabršula mezi OSV řadí, jiné referenční gramatiky, zejména francouzské. Takto to však v práci explicitně sděleno není. To, jak autorka chápe pojem OSV a jak následně pojímá analýzu francouzských zdrojů je nutno z textu vyvodit, což není pro čtenáře přívětivé. Přesto kladně hodnotím fakt, že autorka provedla důkladnou rešerši ve francouzských zdrojích a ukázala, že ani frankofonní gramatická tradice není v otázce tzv. OSV jednotná a že se liší jak po stránce terminologické, tak po stránce jejich funkčního vymezení. V kapitole 2.2. se pak autorka drží Šabršulova pojetí, které syntetickou formou představuje. Statě o funkcích OSV jsou poněkud stručné a opírají se o jeden zdroj (např. pojetí vidu a PSD), nicméně je třeba uznat, že česká gramatická produkce dosud jiný pohled na otázku vidu v románských jazycích nenabídla. Autorka neopomíná upozornit na problémy s vymezením pojmu spojené, zejména pokud jde o širokou škálu verbonominálních spojení (ve fr. tradici často označovaných jako *verbes supports*). V tabulce na str. 32-37 uvádí příklady OSV, se kterými se v odborné literatuře setkala a které třídí na základě jejich morfologické struktury.

Analytická část měla za cíl ověřit respondenční možnosti češtiny ve vztahu k francouzským OSV. Autorka vycházela z hypotéz, které ohledně překladových protějšků uvádí ve svých pracích J. Šabršula a zjišťovala, nakolik se tyto hypotézy shodují s korpusovým materiálem (Intercorp). Z praktických důvodů omezila rešerše pouze na vazby nazvané v tabulce str. 32-37 „ostatní“ a které mají typicky povahově dějové, modální či faktitivní významy. Z hlediska morfologického se jedná o spojení sloveso (slovesná perifráze) + sloveso (inf. či part.). Rešerše je provedena metodologicky správně, autorka respondenční možnosti kvantifikuje a dochází k závěru, že téměř 70 % respondentů plně nebo částečně odpovídá možnostem zmiňovaným v literatuře (J. Šabršula), 30 % respondencí pak představuje jiná překladatelská řešení. Z hlediska prezentace výsledků by bylo dobré údaje přehledněji uspořádat. Lze postrádat i podrobnější úvahy typologické, které by osvětlily systémové možnosti obou jazyků.

Pozn.: str. 45, příklad 3 – jedná se v české verzi skutečně o přísudek slovesně-jmenný?

str. 65: příklady uvedené pro ilustraci užití vazby *être pour* se mi nejeví jako OSV.

Práce splňuje nároky na bakalářské kvalifikační práce kladené a přes uvedené výhrady ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat známkou **výborně**.

V Českých Budějovicích dne 19. srpna 2013

doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

